

Sheamel som strøelse i kvægbesætninger.

Sheamel brugt som strøelse er blevet fulgt fra marts til september i to besætninger, herefter benævnt som A og B, hvor det henholdsvis er brugt som strøelse ved goldkøer, nykælvere og kælvkvier

Besætning A har anvendt sheamel som dybstrøelse i goldkoarealet, og ved opstartsholdet efter kælvning. Derudover er det afprøvet i 65 båse med madrasser, hvor der blev strøet 2 gange dagligt.

Sheamel på madrasserne blev ændret efter nogle uger, da det var ejers erfaring at det ikke sugede fugt hurtigt nok, til at holde madrasserne tørre. Derudover indeholder sheamelet små hårde partikler af sammenklumpet sheamel, der kan give en risiko for haseslid når det anvendes på madrasserne.

På goldkoarealet blev der lagt en bund af halmpiller på ca. 5 - 10 cm og et lag sheamel på 20-30 cm ovenpå. Ved besøg ca. en måned efter etablering, fremstod arealet tørt og porøst i overfladen. Det formede sig efter køerne når de lå i det og køerne fremstod rene og tørre. Den porøse overflade gør at køerne kan træde lidt ned i strøelsen, og derved får rodet rundt i overfladen. Arealet blev tilført ekstra sheamel ca. hver 14. dag. At der ikke skulle tilføres nyt strøelse oftere, kan dels hænge sammen med goldkøernes fastere gødning, og at det ser ud til at urinen når at sive ned til bunden inden det mætter sheamelet.

Ved nykælverne blev det etableret på samme måde som ved goldkøerne. Her var det nødvendigt at tilføre ekstra sheamel flere gange i ugen, hvilket dels kan skyldes at der i perioder var relativ mange dyr på arealet, og at gødningen ved disse dyr ikke er så fast som ved goldkøerne.

Midt i juli stoppede han med at anvende sheamel ved nykælverne, da det blev for svært at holde tørt og, der samtidig kom to infektioner med miljøbakterien Klebsiella, som han ikke har haft tidligere.

Ejer A's vurdering er, at der ikke er flere tilfælde af yverlidelser i forbindelse med goldperioden, hvilket også er det billede der ser ud til at være, når data fra ydelseskontrollen igennem perioden, sammenlignes med sidste år. Ved udmugning kunne han desuden se, at der ikke var fluelarver i sheamelet ved goldkøerne, hvilket der er plejede at være ved brug af halm.

I besætning B blev sheamelet anvendt på fællesarealet med dybstrøelse hos goldkøerne, og kælvkvier. Arealet blev etableret med et startlag på ca. 20 cm.

Ved besøg ca. 14 dage efter etableringen, var der ikke tilført ekstra sheamel siden etableringen, og arealet fremstod tørt og porøst i overfladen og alle dyr fremstod rene og tørre.

Nyinfektioner i goldperioden sammenlignet med samme periode tidligere år, ser ud til at være uændret. Heller ikke ifølge besætningsdyrlægen, er der noget der tyder på at perioden med sheamel har været anderledes i forhold til nyinfektioner i goldperioden, end tidligere år.

Opsummering:

Med forbehold for den korte periode anvendelsen af sheamel er fulgt, og at det kun er fulgt i begrænset brug på to ejendomme, ser det ud til at det kan anvendes ved goldkøer og kælvkvier uden at det har indvirkning på yversundheden og renheden ved disse grupper.

Sheamelet fungerede ikke optimalt som dybstrøelse ved nykælverholdet efter kælvning. Om dette skyldes at arealet pr. ko var for lille, og eller at gødningen ved disse køer er tyndere i konsistens end hos goldkøerne blev ikke afklaret.

Som strøelse på madrasser er landmandens erfaring, at det sugede for langsomt til at holde sengene tørre.

Med venlig hilsen
Jan Støve, Kvalitetsrådgiver, Seges.